

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

U Zagrebu, 12. ožujka 2024. godine

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOG SABORA

Predmet: amandmani na Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o lokalnim porezima, drugo čitanje, P.Z. br. 78

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora na Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o lokalnim porezima P.Z. br. 78 podnosimo sljedeće

A M A N D M A N E

Amandman I.

Članak 6. kojim se mijenja članak 28. mijenja se i glasi:

“Porez na nekretnine prihod je jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi nekretnina.“

Obrazloženje

Ustavom Republike Hrvatske je propisano da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo na vlastite prihode kojima slobodno raspolažu u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a prihodi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju biti razmjerni njihovim ovlastima predviđenim Ustavom i zakonom.

Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi propisano je da će lokalne jedinice imati, u okviru državne gospodarske politike, pravo na odgovarajuće svoje prihode kojima će slobodno raspolagati u obavljanju svojih ovlasti, da prihodi lokalnih jedinica moraju biti razmjerni njihovim ovlastima predviđenim ustavom i zakonom te da najmanje dio prihoda lokalnih jedinica mora proizlaziti iz lokalnih poreza i naknada, čije stope, u granicama utvrđenim zakonom, same određuju.

Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uređeni su izvori sredstava i financiranje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, raspodjela prihoda od poreza na dohodak, fiskalno izravnanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te financiranje decentraliziranih funkcija.

U članku 3. stavku 1. toga Zakona propisano je da se jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave financiraju prihodima od poreza, od pomoći te iz vlastitih i namjenskih prihoda sukladno posebnim propisima, a u stavku 3. istog članka da su porezi iz stavka 1. istoga članka ZAJEDNIČKI POREZ (porez na dohodak koji se raspodjeljuje između Gradova/Općina, Županije i udjela za decentralizirane funkcije) I LOKALNI POREZI. Dakle istim je Zakonom

jasno određeno da su zajednički porezi porezi koji se dijele, a lokalni porezi porezi koji pripadaju isključivo jedinicama lokalne ili jedinicama područne samouprave.

Nadalje, u članku 2. stavku 1. točki 1. Zakona o lokalnim porezima propisano da su lokalni porezi porezi koji pripadaju jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. U poglavlju I. (članci 3. do 19.) istoga Zakona propisani su porezi koji pripadaju jedinicama područne samouprave, a u poglavlju II. (članci 20. do 29) porezi koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave. Pri tome se niti jedan od propisanih poreza koji pripadaju jedinicama područne (regionalne) samouprave ne dijeli na način da udio imaju i jedinice lokalne samouprave i obrnuto.

Dakle samim Zakonom, koji se ovim prijedlogom mijenja i dopunjuje, jasno su razgraničeni porezi koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave od poreza koji pripadaju jedinicama područne samouprave. Pored toga ovim prijedlogom se postojeći porez na kuće za odmor, propisan u poglavlju I. odjeljku 3., važećeg Zakona, a koji je u cijelosti bio prihod jedinice lokalne samouprave, zamjenjuje porezom na nekretnine za koji se predlaže da bude zajednički prihod jedinica lokalne i područne samouprave.

U obrazloženju konačnog prijedloga Zakona predlagatelj navodi da „uvođenjem poreza na nekretnine, povećat će se fiskalni kapacitet JLS-ova, a zadržavanjem dijela prihoda u jedinicama područne (regionalne) samouprave omogućit će se da se ispravljaju fiskalne nejednakosti među jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.“.

Osim činjenice da u prijedlogu Zakona nema izračuna fiskalnog učinka donošenja ovog Zakona pa je tako i tvrdnja da će se povećati fiskalni kapacitet paušalna, isto je obrazloženje u potpunosti netočno, budući Županije nemaju ovlasti „ispravljati fiskalne nejednakosti među jedinicama lokalne samouprave.“.

Naime Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisano je da općine, gradovi i županije čiji je kapacitet ostvarenih poreznih prihoda manji od referentne vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda ostvaruju pravo na sredstva fiskalnog izravnanja te da se sredstva fiskalnog izravnanja osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske, dakle ne i u proračunu županije.

Pored svega navedenog, iako se u suštini radi o zamjeni postojećeg poreza na kuće za odmor, porezom na nekretnine, obuhvat obveznika plaćanja će se povećati, a postupci utvrđivanja i naplate biti će značajno složeniji u odnosu na dosadašnji porez. Navedeno će zahtijevati značajan angažman jedinica lokalne samouprave, te zasigurno osiguravanje dodatnih kadrovskih kapaciteta i financijskih kapaciteta. Jednostavno nije prihvatljivo da jedinicama lokalne samouprave koja su obvezne uvesti porez na nekretnine, odrediti visinu poreza, osigurati obračun i naplatu istoga, u konačnici ne pripadne u cijelosti prihod od toga poreza.

Na osnovi navedenoga smatramo da je članak 6. prijedloga Zakona suprotan Ustavu Republike Hrvatske, Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi te važećim zakonima koji uređuju prihode jedinica lokalne samouprave te da ga je nužno izmijeniti na način da je porez na nekretnine porez koji pripada isključivo jedinicama lokalne samouprave.

Amandman II.

U članku 6. kojim se mijenja članak 28., dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Jedinica lokalne samouprave za troškove obavljanja poslova utvrđivanja, evidentiranja, naplate i ovrhe poreza na nekretnine ostvaruje pravo na naknadu u visini od 5 % od ukupno naplaćenih prihoda koji pripadaju jedinici područne (regionalne) samouprave.“

Obrazloženje

Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisano je da Ministarstvo financija, Porezna uprava za troškove obavljanja poslova utvrđivanja, evidentiranja, naplate, nadzora i ovrhe poreza na dohodak obračunava naknadu u iznosu od 1 % od ukupno naplaćenih prihoda i ona se uplaćuje u državni proračun Republike Hrvatske.

Iako Zakonom o lokalnim porezima nije propisano pravo Poreznoj upravi na naknadu za troškove utvrđivanja i naplate lokalnih poreza kada ista te poslove obavlja za jedinice lokalne samouprave, pravo na naknadu je uređeno Zakonom o poreznoj upravi. Tim je Zakonom propisano da Porezna uprava može obavljati poslove evidentiranja, utvrđivanja, nadzora, naplate i ovrhe prihoda jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i drugih javnih davanja, a uvjete, opseg i naknade za obavljanje poslova iz stavka 2. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar financija. Pravilnikom o uvjetima, opsegu i naknadi za obavljanje poslova utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate poreza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisano je da za obavljanje poslova utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate svih ili pojedinih lokalnih poreza Poreznoj upravi pripada naknada u iznosu 5% od ukupno naplaćenih prihoda.

Iako se kod poreza na nekretnine, u suštini radi o zamjeni postojećeg poreza na kuće za odmor, obuhvat obveznika plaćanja poreza na nekretnine će se povećati, a postupci utvrđivanja i naplate biti će značajno složeniji u odnosu na dosadašnji porez. Navedeno će zahtijevati značajan angažman jedinica lokalne samouprave, te zasigurno osiguravanje dodatnih kadrovskih kapaciteta i financijskih kapaciteta.

S obzirom da je konačnim prijedlogom Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o lokalnim porezima predviđeno da se porez na nekretnine, kao jedini lokalni porez, dijeli između jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave, smatramo da je potrebno, u cilju načela jednakosti pred zakonom, urediti da za dio naplaćenog poreza na nekretnine koji pripada županijama, jedinice lokalne samouprave imaju pravo na adekvatnu naknadu u visini koju ostvaruje Porezna uprava kada naplaćuje lokalne porez za jedinice lokalne samouprave.

Ovaj se Amandman podnosi podredno, za slučaj da Vlada RH ne prihvati amandman kojim se predlaže da porez na nekretnine u cijelosti pripadne gradovima i općinama kao i svi ostali lokalni porezi koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave.

Potpredsjednica Kluba zastupnika SDP-a

Sabina Glasovac

